

weêrstand der lucht. En het sterren-stof van den Melk-weg door-reist zonder moeite zijn duizeligen ronde-vaart; terwijl de dauwdrup niet eens weet door de zon te worden opgezogen.

Aldus Adam: met ál zijn aangeboren kennis van ál 't geschapene, zoo niet in reden van ontstaan en bestaan, dan toch naar de verhouding — het eenig-noodige! — daarin hij er tegenover stond; Adam: de verlostte der nieuwsgierigheid, de door het gebrek aan alle lijdens-gretigheid voor de verarming der desillusie en het gif van den waan gespaarde — en het was zijn eenig, en ongeweten, gebrek —; Adam: hij die zélf alle gedierte des velds, alle gevogelte des hemels, alle levende ziel naar eigen keus een naam had mogen geven en zijn keus door den Vader bevestigd had gezien: het was hem reden genoeg, voorzeker, tot eene tevredenheid die alle oorzaken in haar-zelf vond, en de aanstootelijkheid van gevolg-trekkingen niet eens gevoelde, omdat zelfs de denkbaarheid aan gevolg-trekkingen niet bestaan kon. Men kan niet schrikken voor wat niet eens als mogelijk wordt beseft, noch er naar wenschen. Aldus vervallen schrik en wensch, zelfs uit alle bevattig. Aldus vervalt dan ook goed en kwaad. En Adam, het onbeseffend-gehoorzame Spiegel-beeld met, ten overvloede toe, al wat zijns bestaans noodig was onder eene hand die hij nauwelijks had te reiken, — Adam, de nimmer-zatte omdat hij nooit de begeerte had geweten, de nimmer-gretige omdat hij nooit genoten had: Adam had niet getracht te begrijpen, wat met den verboden Boom der Kennis was bedoeld, vermits hij al de wetenschap bezat, die hem kon nuttig wezen, en al het overige overliet aan den immers éénig-mogelijken Schepper, dien hij, in zijne, volkome-onbewuste maar toch heel-secure, gerustheid geenszins benijdde.

Zoodat hij, die trouwens nooit iets had moeten vragen, zich niet eens de vraag zou stellen: de Boom der Kennis van Goed en Kwaad, wat mag dat wel wezen? Want

overigens: Goed en Kwaad, voortbrengende vrucht, productie van verwerking, wat konden zij wel beteekenen wien smaken onwerkzaam en zelfs ongesmaakt bleef?....

— God intusschen, de Ongeschapene; de zelfstandige Macht die, ongeboren en toch zijnde, zich daardoor niet als ooit te eindigen denken laat; God, onbestemde en onvergankelijke Werkzaamheid, die de ontkenkende Reactie bij wèzen uitsluit; God, aan 't naderend einde der geweldige en voldane dagen der Scheppende Liefde, bemerkte en besloot, — dat hij rusten zou. Hij stelde de orde in der Rust, die komt na de Verrichting als een zoet besluit. Zij zou de eerste belooning wezen: zij sloot aldus 't besef in van de mocite. En God vond dat ook dít goed was. Hij vond het goed, dat moeite geschiedde om het loon van de rust; de vreugd-der-rust die tot nieuwe moeite aanzet. En aldus kwam God in 't blinkend aanzicht der sferen te staan in de nieuwe gedaante van Zijn, jongst-geboren, gedachte: Hij glansde van de vreugd des volmaakten arbeids, en de hemel-lichamen, die draaiden om zijne voeten en dwarrelden om zijne polsen, droegen den weêr-schijn van zijn nieuwen glans tot in de diepte der bevolkte kolken.

En in Zijne nieuwe omschepping zag God in Adam, er in te ontdekken ook déze beeltenis; en Hij zag dat Adam's diepte niet was dan de diepte der ijlte, waar geen licht in leven kan, en alle glanzen verdooven. En God morde om die ledigheid. De tijd, Hij wist het nu, was, tot breken der bloote en onnoozele lijdelijkheid, gekomen: Adam zou 't scheuren der beweging, de pijn van de daad, maar de loonende loomte tevens der rust en 't blijde hijgen kennen van de verpoozing met blinkende oogen. En God glimlachte: dit was geen sprong van Hem, als 't scheppen der verscheidenheden aan visch en wild, aan vogels en aan afgronden, dat Hij Adam te schenken kwam redelijke gevolg van het gebruik zijner spieren. Het was niet anders dan dat Hij, God, zich bij alle noo-